

**"ТҰҒЫР" біліктілікті
арттыру орталығы**

**"Центр повышения
квалификации "ТҰҒЫР"**

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
педагогтерге арналған біліктілікті арттыру курсы
«Жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыруды оқыту
әдістемесі»

Академиялық сағаттар саны: 80

Қордай 2026

1. Жалпы ережелер

Педагогтердің біліктілігін арттыруға арналған «Жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыруды оқыту әдістемесі» курсының бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы №95 және 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрықтарының талаптарына сәйкес, білім берудің қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын (2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық) және Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын ескере отырып, сондай-ақ педагогтің кәсіби стандартына (Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы №3 бұйрығы) сәйкес әзірленді.

Бағдарлама жалпы орта және қосымша білім беру ұйымдарында білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын дене шынықтыру пәні педагогтерінің кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіруге бағытталған және білім беру процесінің трансформациясы жағдайында дене шынықтыруды оқыту әдістемесін жаңартуға бағдарланған.

Бағдарламаның өзектілігі

Бағдарламаның өзектілігі білім алушылардың дене сапаларын дамытумен ғана шектелмей, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, функционалдық сауаттылықты, қимыл-қозғалыс мәдениетін және өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауды тәрбиелеуге бағытталған дене шынықтыру білімінің сапасына қойылатын заманауи талаптармен айқындалады.

Жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыруды оқытуда іс-әрекеттік, құзыреттілікке негізделген және тұлғалық-бағдарланған тәсілдердің маңызы арта түсуде. «Дене шынықтыру» пәні білім алушылардың үйлесімді дамуының, төзімділік пен қимыл үйлесімділігін қалыптастырудың, тәртіптілік, өзін-өзі реттеу және әлеуметтік белсенділікті дамытудың маңызды ресурсы ретінде қарастырылады.

Тәжірибе көрсеткендей, дене шынықтыру пәні педагогтері білім алушылардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып сабақтарды жобалауда, қалыптастырушы бағалауды қолдануда, заманауи педагогикалық және цифрлық технологияларды пайдалануда, сондай-ақ қауіпсіз әрі дамытушы білім беру ортасын қамтамасыз етуде белгілі бір қиындықтарға тап болады.

Бағдарламаны іске асыру педагогтердің әдістемелік құралдарын жаңартуға, дене шынықтыруды оқыту сапасын арттыруға және білім беру процесінің тиімділігін көтеруге бағытталған.

Жалпы мемлекеттік басымдықтармен және әлемдік үрдістермен байланысы

Бағдарламаның мазмұны Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін дамытудың стратегиялық бағыттарына сәйкес келеді және өскелең ұрпақтың денсаулығын нығайтуға, дене белсенділігін дамытуға, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға және дене шынықтыру білімінің сапасын арттыруға

бағытталған. Жаңартылған білім мазмұны аясында функционалдық сауаттылықты, дербестікті, өз денсаулығына жауапкершілікті дамытуға, сондай-ақ тұрақты қимыл-қозғалыс белсенділігіне деген уәждемені қалыптастыруға ерекше назар аударылады.

Мемлекеттік білім беру саясаты әмбебап оқу әрекеттерін қалыптастыруға және оқытудың репродуктивтік формаларынан білім алушылардың белсенділігін қамтамасыз ететін, олардың дене, тұлғалық және әлеуметтік қасиеттерін дамытатын белсенді, іс-әрекеттік әдістерге көшуге бағытталған. Осы тұрғыда қауіпсіз әрі дамытушы білім беру ортасын ұйымдастырушы, білім алушылардың жеке дене мүмкіндіктерін ашуға, өзін-өзі реттеу дағдыларын қалыптастыруға және дене белсенділігіне оң көзқарасты тәрбиелеуге ықпал ететін дене шынықтыру мұғалімінің рөлі арта түседі.

Бағдарлама сондай-ақ педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуы саласындағы мемлекеттік саясаттың басымдықтарына сәйкес келеді және әдістемелік құралдарды жаңартуға, заманауи педагогикалық және денсаулықты сақтаушы технологияларды енгізуге, сондай-ақ білім беру процесінің трансформациясы жағдайында дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби ұтқырлығын арттыруға бағытталған.

Әлемдік үрдістермен байланысы

Дене шынықтыру білімін дамытудың әлемдік үрдістері келесі бағыттарға басымдық береді: білім алушылардың денсаулығы мен әл-ауқатына бағдарлану; дене жүктемесін жекешелендіру және саралау; белсенді, ойын және практикалық-бағдарланған оқыту әдістерін пайдалану; дене шынықтыру мен цифрлық технологияларды интеграциялау; салауатты өмір салтының тұрақты дағдыларын қалыптастыру.

Дене тәрбиесі саласындағы халықаралық педагогикалық тәжірибеде білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын, үйлесімділігін және төзімділігін дамытуға бағытталған белсенді, проблемалық-бағдарланған, зерттеушілік және жобалық оқыту әдістері кеңінен қолданылады. Ерекше маңыз практикалық қимыл-қозғалыс әрекетіне негізделген оқыту формаларына, командалық және ойын спорт түрлеріне, жеке жаттығу тапсырмаларына, сондай-ақ дене дайындығы мен физикалық жағдайды өзіндік бағалауға беріледі.

Дене шынықтыруды оқытуда қалыптастырушы бағалаудың, педагогикалық рефлексияның және жеке тұлғаға бағытталған тәсілдің рөлі артып келеді. Бұл әрбір білім алушының дене дамуы деңгейін, денсаулық жағдайын, қызығушылықтары мен мүмкіндіктерін ескеруге мүмкіндік береді.

Бағдарлама аталған әлемдік үрдістерді ескере отырып, жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыруды оқытудың заманауи тәсілдерін жүзеге асыруға педагогтерді даярлауға бағытталған.

1. Глоссарий

Дене шынықтыру – білім алушылардың дене сапаларын дамытуға, қимыл-қозғалыс белсенділігін арттыруға, денсаулығын нығайтуға және салауатты

өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған білім беру мен әлеуметтік қызмет саласы.

Жаңартылған білім мазмұны – білім алушылардың функционалдық сауаттылығын, әмбебап оқу әрекеттерін және практикалық құзыреттіліктерін қалыптастыруға бағдарланған білім беру жүйесі.

Қимыл-қозғалыс белсенділігі – білім алушылардың дене тәрбиесі процесінде және күнделікті өмірінде орындалатын мақсатты қозғалыс әрекеттерінің жиынтығы.

Денсаулықты сақтаушы технологиялар – білім беру процесінде білім алушылардың дене және психикалық денсаулығын сақтау, нығайту және дамытуға бағытталған педагогикалық әдістер мен тәсілдер.

Құзыреттілікке негізделген тәсіл – білім алушылардың білімдерін, біліктері мен дағдыларын практикалық қызметте және өмірлік жағдаяттарда қолдану қабілетін қалыптастыруға бағытталған оқыту тәсілі.

Іс-әрекеттік тәсіл – білім алушылардың белсенді қимыл-қозғалыс және практикалық іс-әрекеті арқылы оқытуды ұйымдастыру, білім беру нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған тәсіл.

Дене тәрбиесіндегі жеке тұлғаға бағытталған тәсіл – білім алушылардың дене дамуы деңгейін, денсаулық жағдайын және жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, білім беру процесін ұйымдастыру.

Дене шынықтыруды оқытудағы саралау – білім алушылардың ерекшеліктеріне қарай дене жүктемесінің мазмұнын, қарқындылығын және формаларын өзгермелі түрде ұйымдастыру.

Қалыптастырушы бағалау – білім алушылардың дене дамуын қолдау, кері байланыс беру және білім беру процесін түзету мақсатында оқу барысында жүзеге асырылатын бағалау.

Педагогикалық рефлексия – педагогтің өз кәсіби қызметін, қолданылатын әдістердің тиімділігін және дене шынықтыруды оқыту нәтижелерін саналы түрде талдауы.

Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби құзыреттілігі – педагогтің дене тәрбиесі саласында оқу-тәрбие процесін тиімді ұйымдастыруға дайындығын сипаттайтын кешенді сипаттама.

3. Бағдарламаның тақырыптық мазмұны

Бағдарламаның жаңашылдығы білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын және салауатты өмір салты мәдениетін заманауи дене шынықтыру білімінің негізгі білім беру нәтижелері ретінде мақсатты түрде дамытуға бағдарлануымен айқындалады. Бағдарлама педагогтерде білім алушылардың жеке дене мүмкіндіктерін, дайындық деңгейін, денсаулық жағдайын және дене белсенділігіне уәждемесін ескере отырып, дене шынықтыру бойынша оқу процесін жобалауға арналған практикалық біліктерді қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарлама іс-әрекеттік, құзыреттілікке негізделген және тұлғалық-бағдарланған заманауи педагогикалық тәсілдерді біріктіреді және дене

шынықтыруды оқытудың белсенді, ойын және практикалық-бағдарланған әдістерін, проблемалық-ізденістік тапсырмаларды, сондай-ақ дене тәрбиесі саласындағы жобалық және зерттеушілік қызметті практикалық тұрғыда қолдануға бағдарланған. Ерекше назар білім алушылардың дене сапаларын, қимыл үйлесімділігін, төзімділігін, өзін-өзі реттеуін және дене жүктемесіне саналы көзқарасын дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлеуге аударылады.

Бағдарламаның жаңашылдығы дене шынықтыруды оқытудың дәстүрлі әдістемелерін заманауи білім беру және денсаулықты сақтаушы технологиялармен үйлестіруінен де көрініс табады. Атап айтқанда, білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін мониторингтеу, өзін-өзі бақылау және жеке ілгерілеуін бағалау үшін цифрлық ресурстар мен интерактивті құралдарды пайдалану көзделеді. Бағдарлама педагогтерді білім алушылардың дене дамуын қолдау және тұрақты уәждемені қалыптастыру құралдары ретінде қалыптастырушы бағалау мен педагогикалық рефлексияны қолдануға бағыттайды.

Бағдарлама жалпы орта және қосымша білім беру жүйесінде дене шынықтыруды оқытуға арналған жаңартылған әдістемелік тәсілді ұсына отырып, білім беру процесінің сапасын білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын жүйелі дамыту және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру арқылы арттыруды көздейді.

Білім беру жүйесінде ұқсас бағдарламалардың бар-жоғына талдау

Педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру жүйесінде дене шынықтыруды оқыту әдістемесін жаңартуға, заманауи педагогикалық және денсаулықты сақтаушы технологияларды енгізуге, сондай-ақ дене шынықтыру мұғалімдері мен қосымша білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған бағдарламалар ұсынылған. Сонымен қатар аталған бағдарламалардың мазмұнын талдау олардың басым бөлігінің фрагментарлық сипатта екенін және негізінен нормативтік талаптарды теориялық тұрғыда меңгеруге немесе жекелеген әдістемелік тәсілдерді зерттеуге бағыттталып, оларды білім беру процесіне жүйелі түрде кіріктіруді толық қамтамасыз етпейтінін көрсетеді.

Қолданыстағы бағдарламалар, әдетте, білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын дамыту және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін жекелеген тақырыптар немесе модульдер аясында ғана қарастырып, жалпы орта және қосымша білім беру жүйесінде дене шынықтыру білімінің тұтас моделін қалыптастырмайды. Сондай-ақ педагогтердің білім алушылардың жас, жеке және физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру бойынша нақты оқу тапсырмаларын, сабақтарды және әдістемелік шешімдерді әзірлеуге бағытталған практикалық-бағдарланған тәсілдер жеткілікті деңгейде ұсынылмаған.

Қолда бар баламалардан айырмашылығы, бұл бағдарлама білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық негіздерін, дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын, дене

шынықтыру сабақтарын жобалау тәжірибесін және педагогикалық рефлексияны біріктіретін кешенді тәсілді ұсынады. Бағдарлама дене шынықтыруды оқытудың белсенді, ойын, практикалық-бағдарланған және жобалық әдістерін күнделікті педагогикалық тәжірибеге жүйелі түрде енгізуге бағдарланған.

Бағдарлама дене шынықтыру пәні педагогтерінің біліктілігін арттыру жүйесінде анықталған олқылықтың орнын толтырып, практикалық бағыттылығы, мазмұнының тұтастығы және дене шынықтыру білім беру саласындағы тұрақты білім беру нәтижелеріне бағдарлануы арқылы қолданыстағы білім беру ұсыныстарын толықтырады.

3. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты – жалпы орта және қосымша білім беру жүйесінде білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын дамытуға және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған дене шынықтыруды оқытудың өзекті әдістерін қолдану саласында дене шынықтыру пәні педагогтерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру.

Бағдарламаның міндеттері

Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін Бағдарлама аясында келесі міндеттерді шешу көзделеді:

дене шынықтыру біліміндегі заманауи тәсілдер туралы педагогтердің кәсіби білімдерін кеңейту;

білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық негіздері туралы түсінік қалыптастыру;

дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын меңгеру;

белсенді, ойын және практикалық-бағдарланған жұмыс формаларын пайдалана отырып, дене шынықтыру сабақтары мен сабақтан тыс іс-шараларды жобалау біліктерін дамыту;

дене тәрбиесінде цифрлық және денсаулықты сақтаушы технологияларды қолдану дағдыларын жетілдіру;

педагогикалық рефлексияға және үздіксіз кәсіби дамуға дайындық қалыптастыру.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері

Біліктілікті арттыру бағдарламасын меңгеру нәтижесінде дене шынықтыру пәні педагогтерінде төмендегідей кәсіби құзыреттіліктер қалыптасады және жетілдіріледі, олар педагогтердің келесі қабілеттерінен көрініс табады:

дене шынықтыруды оқытудың өзекті әдістерін меңгеру;

білім алушылардың қимыл-қозғалыс және дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекетін тиімді ұйымдастыру;

білім беру процесінде заманауи педагогикалық, денсаулықты сақтаушы және цифрлық технологияларды қолдану;

дене шынықтыру білімінің сапасы мен нәтижелілігін арттыруды қамтамасыз ету;

өз педагогикалық тәжірибесін жаңарту және жетілдіру.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы дене шынықтыру пәні педагогтері меңгеретін білімдер мен біліктердің жалпы орта және қосымша білім беру жүйесіндегі білім беру процесінде тікелей қолданылуымен айқындалады. Бағдарлама мазмұнын меңгеру дене шынықтыру мұғалімінің әдістемелік құралдарын жаңартуға, сабақтар мен оқу-жаттығу жұмыстарын жүргізу сапасын арттыруға, білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін жандандыруға және олардың дене сапаларын, функционалдық дайындық деңгейін, сондай-ақ салауатты өмір салты мәдениетін тұрақты дамытуға қолайлы жағдай жасауға ықпал етеді.

3. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Курс мақсатына сәйкес тыңдаушылардың кәсіби білімдерін, құзыреттіліктерін, біліктері мен дағдыларын қалыптастыру үшін Бағдарлама мазмұны дене шынықтыру пәні педагогтерін даярлаудың логикалық бірізділігі мен тұтастығын қамтамасыз ететін **6 модульді** меңгеруді көздейді.

Бағдарламаның құрылымы мазмұнды кезең-кезеңімен игеру қағидаты бойынша құрастырылған: дене шынықтыру білімінің заманауи бағдарларын және білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық негіздерін түсінуден бастап, оқытудың өзекті әдістерін практикалық қолдануға, денсаулықты сақтаушы және цифрлық технологияларды пайдалануға, сондай-ақ педагогтің кәсіби рефлексиясын дамытуға дейін.

1-модуль. Жаңартылған білім мазмұны жағдайындағы дене шынықтыру білімінің заманауи бағдарлары	
Модульдің мақсаты: педагогтерде дене шынықтыру білімінің заманауи бағдарлары мен басымдықтары туралы тұтас түсінік қалыптастыру, сондай-ақ дамытушы әрі қауіпсіз білім беру процесін ұйымдастырудағы дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби рөлін пайымдау.	Модульдің міндеттері. Модуль аясында келесі міндеттерді шешу көзделеді: қазіргі білім беру процесіндегі дене шынықтырудың рөлін ашу; дене тәрбиесі саласындағы жаңартылған білім мазмұнының талаптарын түсіну; білім алушылардың дамуы мен денсаулығын нығайтудағы дене шынықтырудың маңызы туралы педагогтердің білімдерін өзектендіру; жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби рөлін айқындау; қимыл-қозғалыс белсенділігін дамытуға және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған дене

	шынықтыру білімінің басымдықтары туралы түсінік қалыптастыру. Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: дене шынықтыру білімінің заманауи үрдістерін түсінеді және өз педагогикалық тәжірибесін жаңартуға дайын болады; білім беру жүйесіндегі дене шынықтырудың қазіргі мақсаттары мен басымдықтарын ұғынады; білім алушылардың үйлесімді дамуы үшін қимыл-қозғалыс белсенділігі мен дене тәрбиесінің маңызын түсінеді; дене шынықтыруды оқытуда заманауи тәсілдерді енгізуге дайын болады.
Модуль сипаттамасы Модуль жаңартылған білім мазмұны жағдайында жалпы орта және қосымша білім беру жүйесіндегі дене шынықтыру білімінің заманауи бағдарлары мен басымдықтары туралы дене шынықтыру пәні педагогтерінде тұтас көзқарас қалыптастыруға бағытталған. Модуль аясында дене шынықтыру білімінің мақсаттары мен нәтижелеріндегі негізгі өзгерістер қарастырылады, атап айтқанда қимыл-қозғалыс дағдыларын формалды меңгеруден білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін, дене сапаларын, функционалдық дайындығын және салауатты өмір салты мәдениетін дамытуға басымдық беру үрдісі талданады. Ерекше назар дене шынықтыру мұғалімінің қауіпсіз әрі дамытушы дене шынықтыру-білім беру ортасын ұйымдастырушы ретіндегі рөлін түсінуге аударылады. Бұл орта білім алушылардың дене белсенділігіне тұрақты уәждеме қалыптастыруға, олардың дене және тұлғалық сапаларын дамытуға, сондай-ақ өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауын тәрбиелеуге ықпал етеді. Модуль педагогтердің өз кәсіби ұстанымын қайта пайымдауына, әдістемелік құралдарын жаңарту қажеттілігін сезінуіне және дене шынықтыруды оқытудың заманауи тәсілдерін енгізуге дайын болуына мүмкіндік береді. Аталған модуль кіріспе әрі тұжырымдамалық сипатқа ие, Бағдарламаның кейінгі практикалық-бағдарланған модульдерін меңгеруге теориялық-әдіснамалық негіз қалыптастырады және дене тәрбиесі саласында педагогтердің кәсіби дамуы мен педагогикалық қызметін жетілдіруге мотивация қалыптастыруға бағытталған.	
2-модуль. Білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық негіздері	
Модульдің мақсаты Дене шынықтыру сабақтарын тиімді ұйымдастырудың негізі ретінде педагогтерде білім алушылардың дене дамуының	Модульдің міндеттері Модуль аясында келесі міндеттерді шешу көзделеді: білім алушылардың дене дамуының жас ерекшеліктеріне сәйкес

психологиялық-педагогикалық және физиологиялық ерекшеліктері туралы ғылыми негізделген түсінік қалыптастыру.	психологиялық-педагогикалық және физиологиялық сипаттамаларын зерделеу; қимыл-қозғалыс дағдыларын, дене сапаларын және ағзаның функционалдық мүмкіндіктерін қалыптастыру механизмдерін ашу; дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру барысында білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, дене дайындығы деңгейін және денсаулық жағдайын ескеру біліктерін дамыту; білім алушылардың дене, психоэмоциялық және тұлғалық дамуындағы дене белсенділігінің рөлін негіздеу. Модульдің күтілетін нәтижелері Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: әртүрлі жас топтарындағы білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық ерекшеліктерін біледі; дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру барысында жас және жеке айырмашылықтарды ескере алады; дене шынықтыруды оқытудың әдістерін, құралдарын және формаларын таңдаудың негізділігін арттырады; білім алушылардың дене сапаларын қауіпсіз әрі тиімді дамытуға қолайлы жағдай жасауға дайын болады.
Модуль сипаттамасы Модуль дене шынықтыру пәні педагогтерінің әртүрлі жас топтарындағы білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық ерекшеліктерін терең түсінуіне бағытталған. Модуль аясында дене дамуының жас ерекшелік сипаттамалары, қимыл-қозғалыс белсенділігі, қозғалыс үйлесімділігі, төзімділік және ағзаның бейімделу мүмкіндіктері, сондай-ақ қимыл-қозғалыс дағдылары мен дене сапаларын қалыптастыру механизмдері қарастырылады. Ерекше назар дене шынықтыру сабақтарын жоспарлау және өткізу барысында білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, денсаулық жағдайын және дене дайындығы деңгейін ескеруге, сондай-ақ қауіпсіз, эмоциялық тұрғыдан қолайлы және дамытушы оқыту жағдайларын жасауға аударылады. Модуль педагогтердің білім алушылардың жас, психологиялық және физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес	

келетін дене тәрбиесінің әдістері мен формаларын саналы түрде таңдау қабілетін қалыптастыруға ықпал етеді. Аталған модуль әдіснамалық қызмет атқарады және білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін және дене сапаларын дамытуға бағытталған дене шынықтыруды оқытудың практикалық-бағдарланған әдістері мен технологияларын кейінгі кезеңде меңгеруге негіз болады.	
3-модуль. Дене шынықтыруды оқытудың өзекті әдістері мен тәсілдері	
Модульдің мақсаты білім алушылардың қимыл-қозғалыс белсенділігін арттыруға және дене шынықтыруды оқытудың тиімділігін көтеруге бағытталған дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен тәсілдерін педагогтердің меңгеруі.	Модульдің міндеттері Модуль аясында келесі міндеттерді шешу көзделеді: педагогтерде дене шынықтыруды оқытудың белсенді және интерактивті әдістерін түсіну және қолдану біліктерін қалыптастыру; білім алушылардың қимыл-қозғалыс дағдыларын, дене сапаларын және өзін-өзі реттеуін дамытуға бағытталған оқу тапсырмаларын жобалау біліктерін дамыту; дене шынықтыруды оқытудың ойын, проблемалық-ізденістік және практикалық-бағдарланған формаларын зерделеу; қимыл-қозғалыс іс-әрекетінің әртүрлі түрлерін пайдалана отырып, дене шынықтыру сабақтары мен жаттығу сабақтарын жобалау біліктерін қалыптастыру; бірлескен қимыл-қозғалыс белсенділігін, командалық өзара әрекеттестікті және дене шынықтыру сабақтарының нәтижелеріне рефлексия жасауды ұйымдастыру дағдыларын дамыту.
	Модульдің күтілетін нәтижелері Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен тәсілдерін меңгереді; белсенді, ойын және интерактивті жұмыс формаларын пайдалана отырып, сабақтар мен жаттығу сабақтарын жобалай алады; білім алушылардың дене сапалары мен қимыл-қозғалыс дағдыларын дамытуға

	бағытталған тапсырмаларды әзірлеп, қолдана алады; білім алушылардың қимыл-қозғалыс және дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекетіне тартылу деңгейін арттырады; дене шынықтыруды оқытудың дәстүрлі және заманауи әдістерін тиімді үйлестіре алады.
Модуль сипаттамасы Модуль практикалық-бағдарланған сипатқа ие және білім алушыларды дене шынықтыру-білім беру процесіне белсенді тартуды қамтамасыз ететін дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен тәсілдерін педагогтердің меңгеруіне бағытталған. Модуль аясында оқытудың белсенді және интерактивті әдістері, ойын және практикалық-бағдарланған тапсырмалар, бірлескен қимыл-қозғалыс әрекетінің формалары және командалық өзара әрекеттестік қарастырылады. Ерекше назар білім алушылардың дене сапаларын, қимыл-қозғалыс дағдыларын, қозғалыс үйлесімділігін және төзімділігін дамытуға, сондай-ақ дене белсенділігіне тұрақты уәждеме қалыптастыруға бағытталған дене шынықтыру сабақтары мен жаттығу сабақтарын жобалауға аударылады. Модуль педагогтердің әдістемелік құралдарын кеңейтуге және дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістерін күнделікті педагогикалық тәжірибеге енгізуге ықпал етеді.	
4-модуль. Дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау	
Модульдің мақсаты	Модульдің міндеттері
Педагогтердің жаңартылған білім мазмұнының талаптарын, білім алушылардың жас және жеке ерекшеліктерін, сондай-ақ қауіпсіз білім беру ортасының қағидаттарын ескере отырып, дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау және жүзеге асыру біліктерін қалыптастыру.	Модуль аясында төмендегі міндеттерді шешу көзделеді: педагогтерде қазіргі заманғы дене шынықтыру сабағының құрылымы мен логикусын түсінуді қалыптастыру; білім беру мақсаттары мен күтілетін нәтижелерге сәйкес дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау біліктерін дамыту; дене жүктемесін саралау және дараландыру әдістерін меңгеру; білім алушылардың қимыл-қозғалыс қызметін ұйымдастырудың мазмұнын, құралдарын және нысандарын іріктеу дағдыларын қалыптастыру; дене шынықтыру сабақтарын өткізу кезінде қауіпсіздік пен денсаулықты сақтауды қамтамасыз ету біліктерін дамыту.
	Модульдің күтілетін нәтижелері

	Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау технологияларын меңгереді; дене жүктемесін ұйымдастыруда сараланған тәсілді қолдана алады; дене шынықтыру сабақтарын өткізуде қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз етуге дайын болады; дене шынықтыру білім беру үдерісін жоспарлау мен ұйымдастырудың сапасын арттырады.
Модульдің сипаттамасы Модуль практикалық-бағдарланған сипатқа ие және педагогтердің жаңартылған білім мазмұны талаптарына сәйкес дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау біліктерін қалыптастыруға бағытталған. Модуль аясында қазіргі заманғы дене шынықтыру сабағының құрылымы, оқу жүктемесін жоспарлау қағидаттары, білім алушылардың қимыл-қозғалыс қызметін саралау және дараландыру тәсілдері қарастырылады. Ерекше назар білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтауға, денсаулық жағдайы мен дене дайындығы деңгейін ескере отырып дене жүктемесін ұйымдастыруға бөлінеді. Модуль педагогтердің қимыл-қозғалыс белсенділігін және білім алушылардың дене қасиеттерін дамытуға бағытталған дене шынықтыру сабақтарын саналы әрі кәсіби негізде жобалауға дайын болуына ықпал етеді.	
5-модуль. Дене шынықтырудағы денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологиялар	
Модульдің мақсаты Педагогтердің дене шынықтыруды оқыту үдерісінде денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологияларды қолдану бойынша кәсіби біліктерін қалыптастыру. Бұл білім алушылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға, дене белсенділігіне деген уәждемені арттыруға және жеке жетістіктерді мониторингтеуге бағытталған.	Модульдің міндеттері Модуль аясында төмендегі міндеттерді шешу көзделеді: қауіпсіз әрі денсаулықты сақтайтын білім беру үдерісін ұйымдастыру қағидаттарын түсінуді қалыптастыру; дене шынықтыруды оқытуда цифрлық ресурстар мен құралдарды қолдану мүмкіндіктерін меңгеру; білім алушылардың дене белсенділігі мен дене дамуын мониторингтеу үшін цифрлық технологияларды қолдану біліктерін дамыту; дене шынықтыруды оқытуда дәстүрлі және цифрлық нысандарды интеграциялау дағдыларын қалыптастыру.

	Модульдің күтілетін нәтижелері Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: дене шынықтыруды оқытуда денсаулықты сақтайтын технологияларды меңгереді; білім алушылардың дене белсенділігін жоспарлау және бағалау үшін цифрлық құралдарды қолдана алады; дене шынықтыру сабақтарын өткізу барысында қауіпсіз және денсаулықты сақтайтын жағдайларды қамтамасыз етуге дайын болады; дене шынықтыру-білім беру үдерісін ұйымдастырудың тиімділігін арттырады.
Модульдің сипаттамасы Модуль практикалық-бағдарланған сипатқа ие және педагогтердің дене шынықтыруды оқытудың заманауи тәжірибесінде қолданылатын денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологияларды меңгеруіне бағытталған. Модуль аясында артық жүктемелердің алдын алу әдістері, дене жүктемесін мөлшерлеу қағидаттары, білім алушыларда өзін-өзі бақылау дағдыларын және өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау мәдениетін қалыптастыру жолдары қарастырылады. Ерекше назар дене белсенділігін мониторингтеуге, дене дамуын бағалауға және білім алушылардың жеке ілгерілеуін талдауға арналған цифрлық құралдар мен ресурстарды пайдалануға бөлінеді. Модуль педагогтердің әдістемелік құралдарын кеңейтуге, цифрлық технологияларды дене шынықтыру білім беру үдерісіне кіріктіруге және оның нәтижелілігін арттыруға ықпал етеді.	
6-модуль. Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби дамуы және педагогикалық рефлексиясы	
Модульдің мақсаты Педагогтердің кәсіби рефлексияға дайындығын, өз педагогикалық қызметін саналы түрде жетілдіруін және дене шынықтыруды оқытуға қойылатын заманауи талаптарды ескере отырып, кәсіби дамудың жеке траекториясын жоспарлау қабілетін қалыптастыру.	Модульдің міндеттері Модуль аясында төмендегі міндеттерді шешу көзделеді: дене шынықтыру мұғалімінің педагогикалық қызметін талдау және өзін-өзі бағалау біліктерін дамыту; өзінің педагогикалық практикасының нәтижелерін сыни тұрғыдан бағалау қабілетін қалыптастыру; кәсіби құзыреттер деңгейін және қол жеткізілген білім беру нәтижелерін өзіндік бағалау дағдыларын дамыту; білім алушылардың дене шынықтыру арқылы оқыту нәтижелері мен дене

	дамуын рефлексиялау біліктерін қалыптастыру; дене шынықтыру педагогтері арасында педагогикалық тәжірибе алмасуды және әдістемелік өзара әрекеттестікті ынталандыру. Модульдің күтілетін нәтижелері Модульді аяқтағаннан кейін педагогтер: білім беру үдерісінің тиімділігі мен қауіпсіздігі тұрғысынан өздерінің дене шынықтыруды оқыту тәжірибесін талдап, түзете алады; дене шынықтыру бойынша авторлық әдістемелік материалдардың элементтерін әзірлеуге және апробациялауға дайын болады; әдістемелік өзара іс-қимылға, кәсіби диалогқа және тәжірибе алмасуға дайындық танытады; әрі қарайғы кәсіби өсу мен дамудың жеке бағыттарын айқындайды.
Модульдің сипаттамасы Модуль дене шынықтыру педагогтерінде кәсіби рефлексияның, өзін-өзі талдаудың және кәсіби дамуды саналы жоспарлаудың орнықты дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Модуль аясында педагогикалық қызметтің тиімділігін бағалау тәсілдері, дене шынықтыру арқылы оқыту нәтижелерін талдау және жаңартылған білім мазмұны талаптарын ескере отырып оларды түзету әдістері қарастырылады. Ерекше назар педагогтердің өз кәсіби тәжірибесін терең ұғынуына, кәсіби өсу аймақтарын анықтауына, сондай-ақ біліктілікті арттырудың жеке траекториясын құруына бөлінеді. Модуль дене шынықтыруды оқытуда заманауи тәсілдерді енгізуге дайындықты қалыптастыруға, педагогикалық қызметтің сапасын арттыруға және мұғалімнің тұрақты кәсіби дамуына ықпал етеді.	

80 академиялық сағатқа арналған оқу-тақырыптық жоспар

№	Сабақтың тақырыптары	Т е о р и я	П р а к т и к а	Ө з і н д і к ж ұ м ы с	Ба р л ы ғ ы
1	1-модуль. Жаңартылған білім мазмұны жағдайындағы дене шынықтыру білімінің заманауи бағдарлары				9
1.1	Жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыруды оқытуға қойылатын заманауи талаптар	1	1	1	3
1.2	Қозғалыс белсенділігі мен дене дамуы – негізгі білім беру нәтижелері ретінде	1	1	1	3
1.3	Салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастырудағы дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби рөлі	1	1	1	3
2	2-модуль. Білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық негіздері				9
2.1	Білім алушылардың дене дамуының жас ерекшеліктері	1	1	1	3
2.2	Қимыл-қозғалыс дағдылары мен дене қасиеттерін қалыптастыру	1	1	1	3
2.3	Білім алушылардың психоэмоционалдық және тұлғалық дамуындағы дене белсенділігінің рөлі	1	1	1	3
3	3-модуль. Дене шынықтыруды оқытудың өзекті әдістері мен тәсілдері				16
3.1	Дене шынықтыруды оқытудағы белсенді және интерактивті әдістер	2	1	1	4
3.2	Білім алушылардың практикаға бағытталған қимыл-қозғалыс қызметі	1	1	1	3
3.3	Дене шынықтыруды оқытудың ойын және жарыс нысандары	1	1	1	3
3.4	Жарыстық қызмет	1	1	1	3
3.5	Дене шынықтыру сабақтарында білім алушылардың жиі кездесетін қиындықтары және оларды еңсеру жолдары	1	1	1	3

4	4-модуль. Дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау				16
4.1	Қазіргі заманғы дене шынықтыру сабағы: құрылымы мен талаптары	2	1	1	4
4.2	Дене жүктемесін саралау және дараландыру	1	1	1	3
4.3	Дене тәрбиесіндегі жобалық және практикаға бағытталған қызмет	1	1	1	3
4.4	Дене шынықтыру сабақтарында қауіпсіз білім беру ортасын ұйымдастыру	1	1	1	3
4.5	Дене шынықтыру сабақтарын жоспарлау және талдау	1	1	1	3
5	5-модуль. Дене шынықтырудағы денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологиялар				15
5.1	Дене шынықтыру білім беруіндегі денсаулықты сақтайтын технологиялар	2	1	1	4
5.2	Дене шынықтырудағы қалыптастырушы бағалау	2	1	1	4
5.3	Дене белсенділігін мониторингтеу үшін цифрлық ресурстарды пайдалану	2	1	1	4
5.4	Дене шынықтыруды оқытудағы онлайн-құралдар мен цифрлық сервистер	1	1	1	3
6	6-модуль. Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби дамуы және педагогикалық рефлексиясы				15
6.1	Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби өсуінің шарты ретіндегі педагогикалық рефлексия	2	1	1	4
6.2	Дене шынықтыру сабағын талдау және жетілдіру	2	1	1	4
6.3	Авторлық әдістемелік материалдар мен жобаларды әзірлеу	2	1	1	4
6.4	Әдістемелік өзара әрекеттестік және педагогикалық тәжірибе алмасу	1	1	1	3
Барлығы					80

6. Оқу үдерісін ұйымдастыру

Білім беру бағдарламасы педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру курстары аясында жүзеге асырылады және дене шынықтыру педагогтерінің үздіксіз кәсіби дамуы қағидаттарын ескере отырып, теориялық және практикалық компоненттердің үйлесімін көздейді.

Бағдарлама жаңартылған білім мазмұны жағдайында дене шынықтыру мұғалімдері мен қосымша білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттерін жетілдіруге бағытталған. Ол заманауи педагогикалық, денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологияларды енгізуді, білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамытуды, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруды, сондай-ақ жалпы және қосымша білім беру жүйесінде дене шынықтыру білімінің сапасын арттыруды көздейді.

Бағдарламаның жалпы көлемі 80 академиялық сағатты құрайды.

Оқыту форматы мен режимі

Бағдарлама білім беру ұйымының техникалық мүмкіндіктеріне және тыңдаушылардың сұранысына байланысты келесі форматтарда жүзеге асырылады:

күндізгі формат;

цифрлық білім беру ресурстары мен платформаларын қолдана отырып қашықтан оқыту форматы;

аралас (гибридті) оқыту форматы.

Бағдарлама көлемі 80 академиялық сағат болған жағдайда, оқу ұзақтығы 10 оқу күнін құрайды (күніне 8 академиялық сағаттан).

Тыңдаушылар санаты

Біліктілікті арттыру бағдарламасы төмендегі санаттағы педагогтерге арналған:

жалпы білім беретін мектептердің дене шынықтыру мұғалімдеріне;

қосымша білім беру педагогтеріне (спорт секциялары, үйірмелер, дене шынықтыру-сауықтыру бірлестіктері);

«Дене шынықтыру» пәні бойынша жаңартылған білім мазмұнын жүзеге асыратын педагогтерге;

білім алушылардың қозғалыс белсенділігін дамытуға және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға мүдделі педагогтерге;

дене шынықтыру білім беруінде заманауи педагогикалық, денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологияларды қолданатын немесе қолдануды жоспарлап отырған педагогтерге;

әдістемелік қолдауды және кәсіби құзыреттерін дамытуды қажет ететін жас мамандарға.

Бағдарлама кәсіби өсуге, әдістемелік құралдарын жаңартуға және дене шынықтыруды оқытудың тиімділігін арттыруға бағдарланған дене шынықтыру педагогтеріне арналған.

Бағдарламаның жалпы көлемі 80 академиялық сағатты құрайды.

Оқыту нысандары

Бағдарлама аралас оқыту нысанында жүзеге асырылады және төмендегі қызмет түрлерін қамтиды:

Дәстүрлі (аудиториялық) сабақтар:

дәрістер;

практикалық сабақтар;

семинарлар;
тренингтер;
шеберлік сыныптары;
топтық және жобалық жұмыс;
дене шынықтыру білім беруіндегі педагогикалық жағдаяттарды талдау;
дене шынықтыру сабақтарын жобалау және талдау бойынша практикумдар.
Қашықтан оқыту сабақтары:

вебинарлар;
онлайн-консультациялар;
цифрлық білім беру және мониторингтік ресурстармен жұмыс;
электрондық білім беру ортасында тапсырмаларды орындау.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы:

жеке және топтық тапсырмаларды орындау;

әдістемелік материалдар мен дене шынықтыру-білім беру тапсырмаларын әзірлеу;

дене шынықтыру педагогінің мини-жобаларын және кәсіби портфолиосын дайындау.

Қорытынды аттестация

Қорытынды аттестация Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің №95 бұйрығына сәйкес жүргізіледі.

Қорытынды аттестация сынақ нысанында өткізіледі. Баллдық көрсеткіштер тек сынақ нәтижесін анықтау үшін қолданылады және баға болып табылмайды.

Қорытынды аттестация «есептелді/есептелмеді» жүйесі бойынша жүзеге асырылады.

Сынақ нәтижесін шығару үшін оқу нәтижелерін бағалаудың жинақтаушы жүйесі қолданылады.

Қорытынды тапсырма максималды мүмкін баллдың кемінде 70 %-ы орындалған жағдайда сынақ есептеледі.

Қорытынды аттестация дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби құзыреттерінің қалыптасу деңгейін бағалауға бағытталған және келесі нысандарда өткізіледі:

Қорытынды жобаны қорғау

Дене шынықтыруды оқытудың заманауи тәсілдерін практикалық тұрғыда қолдануды көрсететін жеке немесе топтық әдістемелік жобаны таныстыру

(сабақ әзірлемесі, тапсырмалар жүйесі, дене шынықтыру-сауықтыру жобасы, әдістемелік өнім және т.б.).

Педагогикалық тәжірибені таныстыру

Білім беру практикасына меңгерілген әдістемелерді, білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамыту тәсілдерін енгізу нәтижелерін ұсыну.

Қорытынды тестілеу

Оқу барысында меңгерілген теориялық білімдер мен әдістемелік тәсілдерді тексеру (курс ұйымдастырушыларының шешімі бойынша).

Қолданылатын білім беру технологиялары мен оқыту әдістері
Интерактивті оқыту нысандары
пікірталас-семинарлар мен топтық талқылаулар;
практикалық мастер-класстар мен воркшоптар;
дене шынықтыру білім беру саласындағы педагогикалық кейстермен топтық жұмыс.

Жобалық-бағдарланған тәсіл
жеке және топтық дене шынықтыру-білім беру жобаларын әзірлеу;
практикаға бағытталған тапсырмаларды құрастыру;
жобаларды қорғау және талқылау.

Цифрлық білім беру ортасы
цифрлық білім беру және мониторингтік ресурстарды пайдалану;
оқу материалын визуализациялау;
цифрлық құралдар арқылы білім алушылардың оқу жетістіктері мен дене белсенділігін талдау.

Онлайн-оқыту
вебинарлар мен бейнедәрістер;
виртуалды сыныптар;
бұлтты сервистерде бірлескен жұмыс.

Кейс-әдіс және жағдаяттық талдау
дене шынықтыруды оқытудағы педагогикалық жағдаяттарды талдау;
білім алушылардың типтік қиындықтарын қарастыру;
тиімді әдістемелік шешімдерді іздеу.

Рефлексия және өзін-өзі бағалау
өзінің кәсіби өсуін талдау;
дене шынықтыруды оқытудың жаңа әдістерін енгізудің тиімділігін бағалау;
әрі қарайғы кәсіби дамудың бағыттарын айқындау.

Бағдарламаның қорытынды сипаттамасы

Аталған нысандарды, әдістер мен білім беру технологияларын қолдану бағдарламаның практикалық бағыттылығын, тыңдаушылардың жоғары деңгейде қатысуын, курс мазмұнын саналы түрде меңгеруді және дене шынықтыру педагогтерінің тұрақты кәсіби құзыреттерін қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Бұл құзыреттер білім алушылардың қозғалыс белсенділігін, дене қасиеттерін дамытуға және білім беру жүйесінің заманауи талаптарына сәйкес салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған.

7. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

«Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету» бөлімі дене шынықтыру педагогтерінің біліктілігін арттыру бағдарламасын іске асырудағы дидактикалық тәсілді айқындайды, теориялық материалдың мазмұнын, оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар жүйесін, сондай-ақ оларды өзіндік бағалау критерийлерін ашады. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету Бағдарламаның тұтастығын, модульдердің логикалық өзара байланысын және дене шынықтыру білім беру саласындағы педагогтерді даярлаудың практикалық бағыттылығын қамтамасыз

етеді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету төмендегі факторларды ескере отырып әзірленген:

жалпы және қосымша білім беру жүйесіндегі білім алушылардың жас ерекшеліктерін, психологиялық-педагогикалық және физиологиялық сипаттарын;

«Дене шынықтыру» пәні бойынша жаңартылған білім мазмұнының талаптарын;

білім алушылардың қозғалыс белсенділігін, дене қасиеттерін дамыту және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру міндеттерін;

дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби функциялары мен әдістемелік құзыреттерін.

Дидактикалық тәсіл	Бағдарламаның дидактикалық тәсілі дене шынықтыру мұғалімдерінің педагогикалық, әдістемелік және цифрлық құзыреттерін практикаға бағытталған оқыту арқылы қалыптастыруға және дамытуға бағытталған. Бағдарлама төмендегі тәсілдердің үйлесіміне негізделген: іс-әрекеттік тәсіл – оқу жағдаяттарын, қимыл-қозғалыс тапсырмаларын және дене шынықтыру сабақтарын жобалау арқылы; құзыреттілікке негізделген тәсіл – педагогтердің дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістерін қолдану біліктерін қалыптастыру арқылы; тұлғалық-бағдарланған тәсіл – білім алушылардың жеке дене мүмкіндіктерін, дайындық деңгейін және денсаулық жағдайын ескеру арқылы; дамытушы оқыту тәсілі – білім алушылардың қозғалыс белсенділігін, дене қасиеттерін және функционалдық дайындығын дамытуға бағытталған; рефлексивтік тәсіл – дене шынықтыру білім беру саласындағы педагогикалық қызметті талдау және өзін-өзі бағалау арқылы.
Теориялық материал	Бағдарламаның теориялық бөлімі дене шынықтыру педагогтерінде физкультуралық білім берудің заманауи тәсілдері туралы жүйелі түсінік қалыптастыруға, сондай-ақ білім алушылардың дене дамуы, қозғалыс белсенділігі және салауатты өмір салты

	мәдениетін қалыптастырудың әдіснамалық негіздерін меңгеруге бағытталған. Теориялық материал төмендегі нысандарда ұсынылады: дәрістер мен вебинарлар; презентациялар мен талдамалық материалдар; әдістемелік ұсынымдар мен түсіндірме мәтіндер; дене шынықтыру білім беру саласындағы педагогикалық тәжірибе үлгілері. Теориялық мазмұнның Бағдарлама модульдерімен логикалық байланысы 1-модуль – дене шынықтыру білім берудің заманауи бағдарларын, қозғалыс белсенділігі мен денсаулықты негізгі білім беру нәтижелері ретінде қарастырады; 2-модуль – оқыту әдістері мен нысандарын таңдаудың негізі ретінде білім алушылардың дене дамуының психологиялық-педагогикалық және физиологиялық ерекшеліктеріне сүйенеді; 3-модуль – білім алушылардың қозғалыс белсенділігін арттыруға бағытталған дене шынықтыруды оқытудың өзекті әдістері мен тәсілдері туралы түсінік қалыптастырады; 4-модуль – дене шынықтыру сабақтары мен оқу сабақтарын жобалау мәселелерін ашады; 5-модуль – дене шынықтыру білім беруінде қолданылатын денсаулықты сақтайтын және цифрлық технологияларды жүйелейді; 6-модуль – дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби рефлексиясына, педагогикалық қызметті өзіндік бағалауға және тұрақты кәсіби дамуына бағытталған.
Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар	Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар практикаға бағытталған сипатқа ие және жалпы әрі қосымша білім беру жүйесінде дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен тәсілдерін қолдану біліктерін педагогтерде қалыптастыруға бағытталған. Бағдарлама аясында төмендегі тапсырма түрлері қолданылады:

		өзінің дене шынықтыру сабақтарын және педагогикалық жағдаяттарды талдау; білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлеу; дене шынықтыру бойынша практикаға бағытталған және ойын тапсырмаларын жобалау; белсенді және интерактивті оқыту әдістерін пайдалана отырып сабақ фрагменттерін модельдеу; авторлық дене шынықтыру-білім беру тапсырмалары мен мини-жобаларды әзірлеу. Тапсырмалар Бағдарламаның модульдері бойынша бөлінген және оқытудың логикалық сабақтастығын қамтамасыз етеді: дене шынықтыру білім берудің теориялық негіздерін ұғынудан – оларды практикада қолдануға және кәсіби рефлексияға дейін.
Өзін-өзі критерийлері	бағалау	Дене шынықтыру педагогтерінің саналы кәсіби өсуін қалыптастыру мақсатында Бағдарламада оқу нәтижелерін өзін-өзі бағалау жүйесі қарастырылған. Өзін-өзі бағалау төмендегі критерийлер негізінде жүзеге асырылады: дене шынықтыруды оқыту бойынша практикалық тапсырмалардың толық әрі сапалы орындалуы; әзірленген дене шынықтыру-білім беру материалдарының әдістемелік тұрғыдан негізделуі; тапсырмалардың білім алушылардың жас, жеке және физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкестігі; білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамытудың заманауи әдістерін қолдану қабілеті; дене шынықтыру білім беру саласындағы өзінің педагогикалық қызметін талдау және рефлексиялау деңгейі; әзірленген материалдар мен әдістемелік шешімдерді дене шынықтыруды оқыту практикасына енгізуге дайындық.

	Өзін-өзі бағалау чек-парақтар, рефлексивтік парақтар және талдамалық тапсырмалар арқылы жүргізіледі және қорытынды аттестацияға әсер етпейді, ол дене шынықтыру педагогінің кәсіби дамуына арналған құрал болып табылады.
--	---

8. Оқу нәтижелерін бағалау

8.1 Бағалаудың мақсаттары мен қағидаттары

Дене шынықтыру педагогтерінің біліктілігін арттыру бағдарламасы аясында оқу нәтижелерін бағалау

Оқу нәтижелерін бағалау дене шынықтыру педагогтерінің біліктілігін арттыру бағдарламасының мазмұнын меңгеру деңгейін объективті және жүйелі түрде тексеруге, сондай-ақ жалпы және қосымша білім беру жүйесінде дене шынықтыру білімін тиімді ұйымдастыру үшін қажетті кәсіби, әдістемелік және цифрлық құзыреттердің қалыптасу деңгейін бағалауға бағытталған.

Бағалау жүйесі педагогтердің төмендегі қабілеттерін анықтауға бағдарланған:

дене шынықтыруды оқытудың заманауи тәсілдерін қолдану;

білім алушылардың қозғалыс белсенділігін, дене қасиеттерін және салауатты өмір салты мәдениетін дамыту;

білім алушылардың жас, жеке және физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру-білім беру тапсырмалары мен сабақтарын жобалау;

дене шынықтыруды оқытуда белсенді, ойын және практикаға бағытталған әдістерді пайдалану;

дене шынықтыруды оқыту үдерісінде қалыптастырушы бағалауды жүзеге асыру және сапалы педагогикалық кері байланысты қамтамасыз ету.

Бағалау кешенді және практикаға бағытталған сипатқа ие және тек теориялық білімді тексеруге ғана емес, сонымен қатар тыңдаушылардың алған білімдері мен дағдыларын дене шынықтыруды оқытудың нақты педагогикалық практикасына қолдану біліктерін талдауға бағытталған.

Бағалаудың негізгі қағидаттары

Ашықтық және объективтілік

Бағалау бағдарламаның мақсаттары мен күтілетін оқу нәтижелерін айқындайтын, алдын ала нақты тұжырымдалып, тыңдаушыларға жеткізілген критерийлер негізінде жүзеге асырылады. Критерийлер барлық қатысушылар үшін бірдей болып табылады және нәтижелердің объективтілігі мен салыстырмалылығын қамтамасыз етеді.

Сараланған тәсіл

Бағалау дене шынықтыру педагогтерінің жеке ерекшеліктерін, кәсіби тәжірибесін, әдістемелік даярлық деңгейін және білім беру қажеттіліктерін ескереді. Бағалау барысында тыңдаушылардың кәсіби өсу динамикасына ерекше мән беріледі.

Үздіксіз кері байланыс

Бағалау педагогтердің кәсіби дамуын қолдауға, педагогикалық рефлексияны дамытуға және дене шынықтыру білімінің сапасын арттыруға бағытталған тұрақты, мазмұнды кері байланыспен сүйемелденеді.

8.2. Бағалаудың негізгі әдістері мен нысандары

Оқу нәтижелерін бағалау дене шынықтыру педагогтерінің теориялық білімді, практикалық біліктерді және кәсіби құзыреттерді меңгеру деңгейін жан-жақты айқындауды қамтамасыз ететін өзара байланысты әдістер мен нысандар кешенін қолдану арқылы жүзеге асырылады.

Ағымдық бағалау

Теориялық материалды меңгеруге арналған тапсырмалар

Ағымдық бақылау аясында тыңдаушылар төмендегі мәселелерді түсіну деңгейін тексеруге бағытталған тестілік, талдамалық және жазбаша тапсырмаларды орындайды:

дене шынықтыру білім берудің заманауи талаптары;

білім алушылардың дене дамуы мен қозғалыс белсенділігінің ерекшеліктері;

дене шынықтырудағы қалыптастырушы бағалау қағидаттары;

дене шынықтыруды оқытудағы белсенді және интерактивті әдістер;

қауіпсіз әрі дамытушы білім беру ортасын құрудағы дене шынықтыру мұғалімінің рөлі.

Практикалық тапсырмалар

Практикалық тапсырмалар кәсіби біліктерді бағалауға бағытталған және мыналарды қамтиды:

білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамытуға арналған тапсырмаларды әзірлеу;

дене шынықтыру сабақтарының фрагменттерін жобалау;

дидактикалық және дене шынықтыру-білім беру материалдарын әзірлеу;

білім алушылардың оқу жетістіктері мен дене дайындығын талдау және педагогикалық шешімдерді таңдау;

дене шынықтыру білім беруінде қалыптастырушы бағалау мен кері байланыстың элементтерін әзірлеу.

Топтық және жеке тапсырмалар

Бағалау жеке және топтық нысандарда жүргізіледі және төмендегілерді анықтауға бағытталған:

кәсіби өзара әрекеттестікке қабілеттілік;

дене шынықтыруды оқытудағы әдістемелік шешімдерді талқылау және дәлелдеу біліктері;

жобалық қызметтегі дербестік пен жауапкершілік деңгейі.

8.3. Бағалау критерийлері

Бағалау төмендегі критерийлер топтары негізінде жүзеге асырылады:

Теориялық дайындық

Бағаланады:

дене шынықтыру білім берудің заманауи тәсілдерін түсінуі;

білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамыту әдістерін білуі;

қалыптастырушы бағалау қағидаттарын түсінуі;

білім алушылардың дене дамуының жас, психологиялық-педагогикалық және физиологиялық ерекшеліктерін білуі.

Практикалық біліктер

Бағаланады:

дене шынықтыру сабақтары мен тапсырмаларын жобалау білігі;

белсенді, ойын және практикаға бағытталған оқыту әдістерін қолдану қабілеті;

дене шынықтыру-сауықтыру және оқу тапсырмаларын әзірлей білуі;

өзінің педагогикалық тәжірибесін талдау және түзету қабілеті.

Әдістемелік және жобалық жұмыстардың сапасы

Бағаланады:

әзірленген материалдардың әдістемелік тұрғыдан негізделуі;

құрылымының логикалылығы және дене шынықтыруды оқыту мақсаттарына сәйкестігі;

әзірленген тапсырмалар мен жобалардың практикалық қолданбалылығы;

жұмыстардың аяқталу деңгейі мен тұтастығы.

Дербестік және рефлексия

Бағаланады:

тапсырмаларды орындаудағы дербестік деңгейі;

жұмыстарды орындау мерзімдерін сақтау;

педагогикалық рефлексия мен өзін-өзі бағалау қабілеті;

кәсіби дамуға дайындық.

8.4. Бағалау құралдары

Бағалау жүйесін іске асыру үшін төмендегі құралдар қолданылады:

Тестілеу және сауалнамалар

теориялық білімді бағалауға арналған диагностикалық және қорытынды тестілер;

тыңдаушылардың кәсіби қажеттіліктерін талдауға арналған кері байланыс сауалнамалары.

Портфолио

орындалған тапсырмаларды, әдістемелік әзірлемелерді, дене шынықтыру-білім беру жобаларын және рефлексивтік материалдарды қамтитын жеке портфолио.

Жобалық жұмыс және қорғау

қорытынды әдістемелік жобаны қорғау

(дене шынықтыру сабағы, тапсырмалар жүйесі, дене шынықтыру-білім беру өнімі);

жұмыстың нәтижесін де, орындалу үдерісін де бағалау.

Онлайн-бағалау құралдары

тапсырмаларды орындау, тестілеу және кері байланыс алу үшін цифрлық платформаларды пайдалану;
электрондық өзін-өзі бағалау және рефлексия нысандары.

Бағдарламаны меңгеру деңгейін анықтау және сынақ нәтижесін қабылдау кестесі

Бағдарламаны меңгеру деңгейі	Меңгеру нәтижелерінің сипаттамасы	Алған балдары	Қорытынды шешім
Жоғары деңгей	Тыңдаушы Бағдарламаның мазмұнын толық көлемде меңгерді, кәсіби құзыреттерінің қалыптасқанын көрсетті, дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын практикалық қызметінде қолдана алады.	85–100	Есептелді
Жеткілікті деңгей	Тыңдаушы Бағдарламаның негізгі мазмұнын меңгерді, кәсіби құзыреттерінің жеткілікті деңгейде қалыптасқанын көрсетті, қорытынды тапсырманы орындау барысында елеусіз кемшіліктерге жол берді.	70–84	Есептелді
Жеткіліксіз деңгей	Тыңдаушы кәсіби құзыреттердің қажетті деңгейде қалыптасқанын көрсете алмады, қорытынды тапсырма ішінара орындалған немесе елеулі әдістемелік қателіктермен орындалған.	менее 70	Есептелмеді

*Баллдық көрсеткіштер бағдарламаны меңгеру деңгейін айқындау және сынақ нәтижесін қабылдау үшін ғана қолданылады және бағалау түрі болып табылмайды.

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Дене шынықтыру педагогтерінің біліктілігін арттыру білім беру бағдарламасы тыңдаушыларына курстан кейінгі сүйемелдеу

Курстан кейінгі сүйемелдеу дене шынықтыру педагогтерінің оқуды аяқтағаннан кейін кәсіби құзыреттерін қолдауға және дамытуға бағытталған ұйымдастырушылық, әдістемелік және консультациялық іс-шаралар жүйесін білдіреді.

Курстан кейінгі сүйемелдеу педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуына, сондай-ақ жалпы және қосымша білім беру жүйесінде білім алушылардың қозғалыс белсенділігін, дене қасиеттерін дамытуға және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын практикаға енгізуге бағдарланған.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің мақсаттары

Курстан кейінгі сүйемелдеу төмендегі мақсаттарға бағытталған:

дене шынықтыру педагогтерінің алған білімдерін, біліктерін және әдістемелік тәсілдерін білім беру практикасында тұрақты қолдануын қолдау;

дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын енгізу барысында туындайтын кәсіби және әдістемелік қиындықтарды еңсеруге жәрдемдесу;

кәсіби қарым-қатынасқа, тәжірибе алмасуға және дене шынықтыру білім

беруіндегі тиімді тәжірибелерді таратуға жағдай жасау;

дене шынықтыру мұғалімдерінің педагогикалық рефлексиясын және саналы кәсіби өсуін дамыту.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің форматтары

Курстан кейінгі сүйемелдеу төмендегі форматтарда жүзеге асырылады:

қашықтан (онлайн) формат – вебинарлар, онлайн-консультациялар, виртуалды дөңгелек үстелдер, дене шынықтыру білім беру мәселелері бойынша әдістемелік семинарлар;

аралас (очно-қашықтан) формат – онлайн-коммуникацияны пайдалана отырып өткізілетін мерзімді бетпе-бет кездесулер, әдістемелік семинарлар мен тренингтер;

цифрлық формат – дене шынықтыру саласындағы білім беру онлайн-платформаларын, кәсіби қауымдастықтарды және цифрлық ресурстарды пайдалану.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің нысандары мен әдістері

1. Консультация беру және әдістемелік қолдау

бағдарлама оқытушылары мен сарапшыларының қатысуымен дене шынықтыру педагогтеріне арналған жеке және топтық онлайн-консультациялар;

әзірленген әдістемелік материалдарды, дене шынықтыру-білім беру тапсырмалары мен жобаларды дене шынықтыруды оқыту практикасына енгізуді сүйемелдеу;

кәсіби қиындықтарды талдау және педагогикалық тұрғыдан негізделген шешімдерді бірлесіп іздеу.

2. Вебинарлар мен мастер-класстар өткізу

білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене қасиеттерін дамыту мәселелері бойынша тақырыптық вебинарлар;

дене шынықтыруды оқытуда белсенді, ойын, денсаулықты сақтайтын және цифрлық әдістерді практикалық қолдану бойынша мастер-класстар;

практикалық кейстер мен табысты педагогикалық тәжірибелерді талдау.

3. Кәсіби онлайн-платформалар мен қауымдастықтар

тәжірибе және әдістемелік материалдар алмасу үшін цифрлық платформада дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби қауымдастығын ұйымдастыру;

әдістемелік әзірлемелердің, авторлық дене шынықтыру-білім беру тапсырмалары мен жобалардың электрондық базасын орналастыру және жаңарту;

педагогтердің кәсіби өзара әрекеттестігін және желілік ынтымақтастығын қолдау.

4. Кәсіби іс-шаралар және тәжірибе алмасу

бағдарлама түлектерінің қатысуымен дөңгелек үстелдер, әдістемелік семинарлар және педагогикалық кездесулер өткізу;

дене шынықтыру білім берудің өзекті мәселелері бойынша кәсіби пікірталастар мен практикаға бағытталған іс-шаралар ұйымдастыру;

әдістемелік әзірлемелер мен дене шынықтыру-білім беру жобаларының байқауларын өткізу.

5. Мониторинг және кері байланыс

курстан кейінгі сүйемелдеудің тиімділігін бағалау мақсатында бағдарлама түлектеріне тұрақты сауалнамалар мен сұхбаттар жүргізу;

дене шынықтыруды оқытудың жаңа әдістерін енгізудегі қиындықтар мен табысты тәжірибелер туралы кері байланысты жинау және талдау;

педагогтердің анықталған кәсіби қажеттіліктерін ескере отырып, сүйемелдеудің мазмұны мен нысандарын түзету.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің ұзақтығы

Курстан кейінгі сүйемелдеу біліктілікті арттыру бағдарламасы аяқталғаннан кейін 6–12 ай аралығында жүзеге асырылады. Бұл кезең дене шынықтыру педагогтеріне:

дене шынықтыруды оқытудың жаңа әдістемелері мен технологияларын қолдануға бейімделуге;

уақтылы әдістемелік және консультациялық қолдау алуға;

алынған құзыреттерді нақты педагогикалық практикада бекітуге мүмкіндік береді.

Қорытынды сипаттама

Жақсы ойластырылған курстан кейінгі сүйемелдеу жүйесі оқу нәтижелерінің тұрақтылығын қамтамасыз етеді, дене шынықтыру білімінің сапасын арттыруға ықпал етеді және дене шынықтыру педагогтерінің ұзақ мерзімді кәсіби өсуіне жағдай жасайды. Курстан кейінгі сүйемелдеуді іске асыру алынған кәсіби құзыреттерді бекітуге және практикада қолдануға, педагогикалық рефлексияны дамытуға және білім алушылардың дене тәрбиесі саласындағы педагогтердің әдістемелік қызметін жетілдіруге бағытталған.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1.3. Заңдар және нормативтік-құқықтық актілер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы.

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000>

2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>

3. Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру деңгейлерінің жалпы білім беретін пәндері мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029767>

4. «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагогтің курстан кейінгі қызметін сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013395>

5. «Білім беру ұйымдарының педагогтері үшін кәсіби стандарттарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/G25HP000031>

6. «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарының тиісті түрлері мен үлгілерінің қызметінің үлгілік қағидаттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

7. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

8. «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>

9. «2024–2029 жылдарға арналған жасанды интеллектті дамыту тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 24 шілдедегі № 592 қаулысы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2400000592>

10. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің ресми сайты www.edu.gov.kz

Негізгі әдебиеттер

1. Абилясымова А.Е. Педагогика және оқыту әдістемесі: теориясы мен практикасы. – Алматы: Білім, 2020. – 312 б.

2. Құдайбергенова К.С. Қазіргі білім берудегі құзыреттілік тәсіл. – Алматы: Өрлеу, 2021. – 256 б.

3. Нұрахметов Н.Н. Білім беру үдерісіндегі инновациялық педагогикалық технологиялар. – Алматы: Рауан, 2020. – 280 б.

4. Тұрғынбаева Б.А. Білім беру үдерісінде білім алушылардың дене және тұлғалық қасиеттерін дамыту. – Алматы: Мектеп, 2021. – 198 б.

5. Мұхамеджанова Т.М. Білім алушылардың дене дамуы мен қозғалыс белсенділігінің психологиясы. – Алматы: Білім, 2020. – 176 б.

6. Қоянбаев Ж.Б. Педагогика: педагогикалық мамандықтарға арналған оқулық. – Алматы: Рауан, 2021. – 384 б.

7. Сманов А.К. Жалпы білім беру жүйесінде дене шынықтыруды оқыту әдістемесі. – Алматы: Мектеп, 2020. – 224 б.

8. Оразбаева Ф.Ш. Білім беру үдерісінде білім алушылардың белсенділігі мен дербестігін дамыту технологиялары. – Алматы: Ана тілі, 2021. – 192 б.

9. Жанпейісова М.М. Оқытудың модульдік технологиясы: теориясы және қолдану тәжірибесі. – Алматы: Рауан, 2020. – 160 б.

10. Сейталиев А.С. Дене шынықтыру құралдары арқылы білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру. – Алматы: Өрлеу, 2021. – 210 б.

11. Бектаева К.Б. «Дене шынықтыру» пәні бойынша білім беру үдерісін

ұйымдастыру. – Алматы: Мектеп, 2022. – 240 б.

12. Алимкулова Г.К. Дене шынықтыруды оқытудағы белсенді және интерактивті әдістер. – Алматы: Білім, 2020. – 180 б.

Қосымша әдебиеттер

1. Төлегенова С.Ж. Білім беру үдерісінде білім алушылардың қозғалыс белсенділігі мен дене мәдениетін дамыту. – Алматы: Рауан, 2021. – 168 б.
2. Қалиева А.М. Жалпы білім беру жүйесінде дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістемесі. – Алматы: Мектеп, 2022. – 260 б.
3. Ермекова Г.Ж. Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби құзыреттілігі. – Алматы: Өрлеу, 2021. – 200 б.
4. Асмолов А.Г. Дене тәрбиесі үдерісінде әмбебап оқу әрекеттерін қалыптастыру. – Мәскеу: Просвещение, 2021. – 176 б.
5. Клартин М.В. Дене шынықтыру-сауықтыру біліміндегі инновациялық оқыту модельдері. – Мәскеу: Юрайт, 2020. – 192 б.
6. Селевко Г.К. Дене тәрбиесіндегі заманауи білім беру технологиялары. – Мәскеу: Народное образование, 2021. – 256 б.
7. Поливанова К.Н. Білім алушылардың жас ерекшелік психологиясы және дене дамуы. – Мәскеу: Юрайт, 2020. – 208 б.
8. Загвязинский В.И. Дене шынықтыру білім беру жүйесіндегі оқыту мен тәрбиелеу теориясы. – Мәскеу: Академия, 2021. – 320 б.